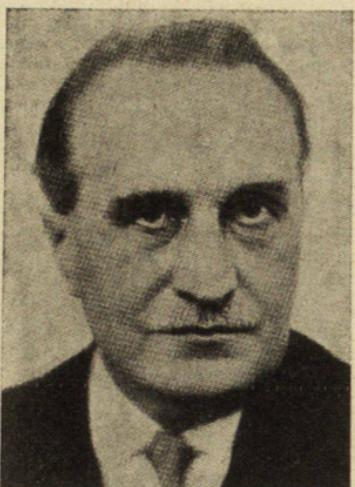

на основаното от него хорово Мадригалнодружество. Композиции: симфонични поеми: „Лила Венеда“ и „Една царска любовъ“ (премирана), кангата въ честь на Мицкевич (премирана), музика къмъ дра-

Хенрик Опиенски

мата на Калдеронъ — „Непоколебимият принц“, оперите „Мария“ и „Яковъ лютнистътъ“, а също и цигулкови нѣща и пѣсни, оратория „Syn Marnofravny“. Музикално-изследателски трудове: „Шопенъ“ — 3 тома (1911), „Полската музика“, биографии на Монюшко и Игнаци Янъ Падеревски („Библиотека музична“ 1928), „Шопенъ като творецъ“, единъ „Учебникъ по история на музиката“, „Къмъ психологията на модерната музика“, „Полскиятъ музикаленъ стил“ въ сборникъ „Muzyka polska“ (1927), „La musique polonaise“ (1929) на френски и др.

Опусъ, лат. opus = дѣло, творение. За улеснение и прегледност, компонистъ означаватъ броя, или нумериратъ творбите си по реда на тѣхното явяване, поставяйки предъ цифрата, показваща броя, и съкращението на латинската дума О. — оп. Ор. I = първо творение; оп. 25 и т. н. Opusculum — умалително отъ О. = малко дѣло.

Оратория, лат. oratorium, ит. oratorio — име на музикална композиция съ лирико-драматическо или епическо съдържание на библейско религиозенъ или свѣтски сюжетъ, облѣченъ въ вокална и инструментална музика, състояща се отъ: встѫпление (увертюра), арии, солови ансамбли (многогласни солови части, голѣмъ хоровъ, инструментални — солови и оркестрови такива). Хороветъ въ О. се характеризира съ своята драматична сила и мощно въздействие върху слушателя, и за това сѫ неинъ сѫщественъ елементъ. Началото на О-та съставя химнообразните пѣсни (laudi spirituali), писани отъ Анимучия за религиозните събрания, уреждані отъ Филипо Нери (гл. т.) въ залата за молитва на монастиря „Св. Джироламо“ (Oratorio) — отъ дето и името. Първата О. е „Anima e sogno“ на Кавалиери, въ която нѣма употреба на „stilo rappresentativo“, последвалъ по-късно. Голѣми майстори на О. сѫ: Йох. Себ. Бахъ и Хендель, които създадоха велики творения — първиятъ съ отразената въ тѣхъ дѣлбока религиозна сѫщностъ, вториятъ — съ своятъ оратории, имащи повече сценически характеръ, — а също Хайднъ и Менделсонъ.

Орбанъ, Марсель — Orban, Marcel — швейцарски компонистъ, род. 13 ноемвр. 1884 въ Люцернъ, училъ въ консерваторията на родния си градъ и, после, при Венсанъ д'Енди въ Парижката „Скола канторумъ“, компониралъ: една симфония, една „Симфоническа легенда“, „Симфонически скрици“, вариации за струненъ квартетъ, соната за цигулка и пиано, „Тема и вариации“ за пиано, Ave verum за тригласенъ женски хоръ и органъ, клавирни и цигулкови нѣща, пѣсни.

Органенъ пунктъ, лат. punctus organicus, фр. fermate, point d'orgue, pedal, нѣм. Orgelpunkt — се нарича единъ продължителенъ басовъ гласъ (обикновено въ края на композицията) — върху който се просядватъ най-разнообразни хармонии. О-ть п. бива обикновено върху доминантата, и започва съ квартсекстъ акордъ, но може да биде и двоенъ: върху тониката и доминантата едновременно. Хармонийтъ, ко-